

HISTORIE OBECNÉ ŠKOLY V KRUMPACHU

Žádná jiná budova v Krumpachu neprotkala život tolika generací jako „II. obecná škola“ na dnešní ulici Sušilova. Když loni na podzim dorazily bagry, mnoha pamětníkům se vrátily vzpomínky na písanku, vůni tabule a hlas pana učitele. Připomeňme si společně příběh, který se stal zrcadlem místních dějin.

Cesta k vlastní české škole

Už v polovině 19. století docházelo přes 180 krumpašských dětí do škol v Zábřeze – do stísněných tříd a pod tlakem germanizace. Až školské zákony z roku 1869 umožnily výstavbu vlastní školy. Na pozemku bývalé rychty vyrostla v letech 1870–1871 dvoutřídní budova, kde 8. ledna 1872 zaznělo první školní „Pozor!“ Prvním učitelem byl Jan Kopeček, podučitelem Alois Pobucký.

Rozkvět a rozšiřování

Dětí přibývalo – nejen z Krumpachu, ale i z Kosova, Nemile a Rovenska. Roku 1888 byla škola rozšířena na trojtřídní, roku 1903 na čtyřtřídní a o rok později získala dnešní podobu pětitřídní instituce. Řídící učitel Josef Šincl dbal na pedagogiku i vybavení: pořídil knihy, pomůcky a založil školní zahradu.

Dvě války, dvě přerušení výuky

První světová válka uzavřela školu už v listopadu 1914 – budovu obsadil 100. pěší pluk. Výuka pokračovala v náhradních prostorách a pod širým nebem. Po vzniku Československa byla škola v roce 1920 zařazena jako II. obecná pod správu města. Klid trval do roku 1938, kdy odtržení Sudet znamenalo sloučení českých škol a vyučování v odpoledních hodinách. Ani bombardování a obsazení v roce 1945 nezlomily odhodlání učitelů – výuka pokračovala hned po osvobození.

Poválečná obnova a zlatá léta

Ředitelem se stal Jaroslav Titzl. Roku 1947 byl při 75. výročí školy odhalen památník padlým spolužákům z obou světových válek. Za vedení Ludmily Poláškové a Jana Matulíka škola vzkvétala: sběr surovin, soutěže, školní kronika plná ocenění. Generální oprava z roku 1963 přinesla nová okna, elektroinstalaci a prostorné hřiště. Posledními řediteli byli Antonín Vrtek a Jan Hroch.

Odchod žáků a hledání nové role

V 80. letech došlo po výstavbě nových moderních zábřežských škol k poklesu žáků. Dosluhující budova hledala nové využití, v závěru sloužila základní umělecké škole. V roce 2015 se konečně zábřežská základní umělecká škola přestěhovala do pro ni nově zrekonstruované budovy. Město Zábřeh zvažovalo varianty rekonstrukce opuštěné krompašské školy pro nové potřeby či její stržení a novostavbu. Tato varianta byla nakonec vzhledem k nevyhovujícímu stavu budovy, dispozici či budoucím provozním nárokům zvolena.

Dědictví, které nás zavazuje

Z lavic krumpašské školy vyšli např. historik Josef Macek, scénárista Vladimír Körner, kronikář Ctibor Lolek i desítky legionářů a odbojářů. Učitelé v nich probouzeli lásku k rodnému kraji i odpovědnost za druhé. Dnes jim děkujeme – jejich práce dává smysl i příštím kroku: nové zdi opět poskytnou oporu těm, kdo ji nejvíce potřebují.

Autoři původních podkladů:

Ing. Vlastimil Hanuš, Jaroslav Titzl, Krista Lolková, vzpomínky paní učitelky Vlastimily Janů.

“Vzpomínky nezmizely s cihlami. Přenesli jsme je do budoucnosti, aby nové zdi dál sloužily lidem – stejně, jako to krumpašská škola dokázala po více než 150 let.”

POBYTOVÁ A ODLEHČOVACÍ SLUŽBA

Na místě, kde se dříve psaly první linky školních sešitů, vzniká nový příběh. Neučí číst a psát – ale pomáhá zvládat. Pomáhá těm, kteří celý život dávali druhým, a teď sami potřebují laskavou oporu. V Krumpachu vyrůstá zařízení, které naváže na ducha místa – s úctou, s péčí a s důrazem na lidskou důstojnost.

SLUŽBA, KTERÁ V REGIONU CHYBĚLA

Nové zařízení nabídne pobytovou odlehčovací službu, kterou Zábřeh a okolí dosud postrádaly. Doplní stávající Denní stacionář pro seniory a osoby s demencí a společně vytvoří bezpečný, bezbariérový a důstojný prostor pro klienty i jejich blízké. Projekt přinese 14 lůžek pro krátkodobý pobyt a 10 denních míst. Smyslem obou služeb je podpora lidí, kteří potřebují na čas zvýšenou péči – a současně poskytnout úlevu těm, kdo o ně doma pečují.

MÍSTO S RESPEKTEM A NADĚJÍ

Nový dům vychází z principů komunitní péče. Klientům nabízí pomoc, ale zároveň jim umožní zůstat co nejdéle součástí každodenního života, rodiny, domova. Pobytová i ambulantní forma služby se budou navzájem doplňovat – pomohou překlenout složitá období a vrátit se zpět do běžného prostředí. Získají z toho nejen uživatelé služeb, ale i jejich nejbližší: odlehčovací služby dají pečujícím prostor na vydechnutí, odpočinek, načerpání sil. A tím jim pomohou zvládnout dlouhodobou péči bez pocitu vyčerpání nebo osamění.

BUDOUCNOST, KTERÁ MÁ SMYSL

Projekt odpovídá na potřeby stárnoucí společnosti a posiluje kapacitu sociálních služeb v celém regionu. Podporuje dlouhodobou péči v přirozeném prostředí a umožní mnoha lidem důstojně stárnout tam, kde to mají nejraději – doma. Místo, které bývalo školou života, se tak znovu stane prostorem, kde se pomáhá růst – tentokrát klidem, péčí a lidskostí. Stará škola učila žít. Nová služba učí neztrácet důstojnost.

Zábřeh

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU